

Osoblje će prilikom kontakta s vama, što uključuje njegu, presvlačenje, mjerenja tlaka i slično, nositi zaštitnu odjeću.

Ukoliko na odjelu ima više bolesnika koji imaju potvrđen *C. diff.* u stolici, možda ćete biti smješteni s njima u istoj sobi.

Preporuča se higijena ruku pranjem tekućom vodom uz korištenje sapuna.

Čistoća okoline izuzetno je važna. Uobičajeno je da bolesnici ostanu u izolaciji sve dok imaju proljev, odnosno 2 ili 3 dana nakon prestanka simptoma, ali te ćete informacije dobiti od nadležnog osoblja.

Mogu li primati posjete?

Možete, ali na odjelu potražite savjet o pojedinostima. Posjetitelji trebaju doći u vrijeme koje je za to predviđeno i poštivati kućni red ustanove. Detaljne upute dobit će od medicinske sestre na odjelu. U pravilu se za posjetitelje ne predviđa nošenje zaštitnog ogrtača i rukavica, važno je samo da vode računa o higijeni ruku, odnosno da ih operu nakon ulaska u vašu sobu i prije izlaska iz nje (alkoholni antiseptik za ruke nije učinkovit za *C. diff.*).

Ukoliko će posjetitelji pomagati bolesniku u njezi (presvući mu odjeću ili pelenu ili pomoći mu da se opere), trebaju nositi zaštitni ogrtač i rukavice.

Vaše rublje stavlja se u vreću koja se zatvara u sobi dok ga ne preuzme netko od obitelji. Ako je rublje zamrljano stolicom, treba ga smjestiti u zasebnu vrećicu prije stavljanja u vrećicu s drugim rubljem. Potrebno ga je prati odvojeno od ostalog rublja u kućanstvu, na temperaturi od 60°C ili višoj, uz primjenu uobičajenih deterdženata. Ne zaboravite oprati ruke nakon rukovanja rubljem!

Bolničko rublje i posteljina također se spremaju u vreću koja se odmah zatvara do daljnjeg transporta. Sve rublje treba prati na najvišoj mogućoj temperaturi uz upotrebu uobičajenih deterdženata.

Hoće li proljev koji izaziva *C. diff.* produljiti moj boravak u bolnici?

Ukoliko je otpust iz bolnice planiran, trajanje terapije i pozitivan nalaz *C. diff.* ne bi trebali odgoditi odlazak kući, ako su se simptomi (proljev i drugi) smirili, vi se osjećate dobro i ostali nalazi potvrđuju da ste spremni za boravak kod kuće.

Što ako mi se simptomi ponovno jave nakon prestanka uzimanja antibiotika?

Postoji mogućnost da se simptomi ponovno pojave i u tom slučaju trebate potražiti medicinsku pomoć. Ukoliko se simptomi infekcije bakterijom *Clostridium difficile* vrate, vjerojatno ćete trebati daljnje liječenje odnosno promjenu lijeka.

Ako se želite detaljnije informirati o dezinfekciji i antisepsi možete to učiniti na internetskoj stranici www.pliva-sept.hr.

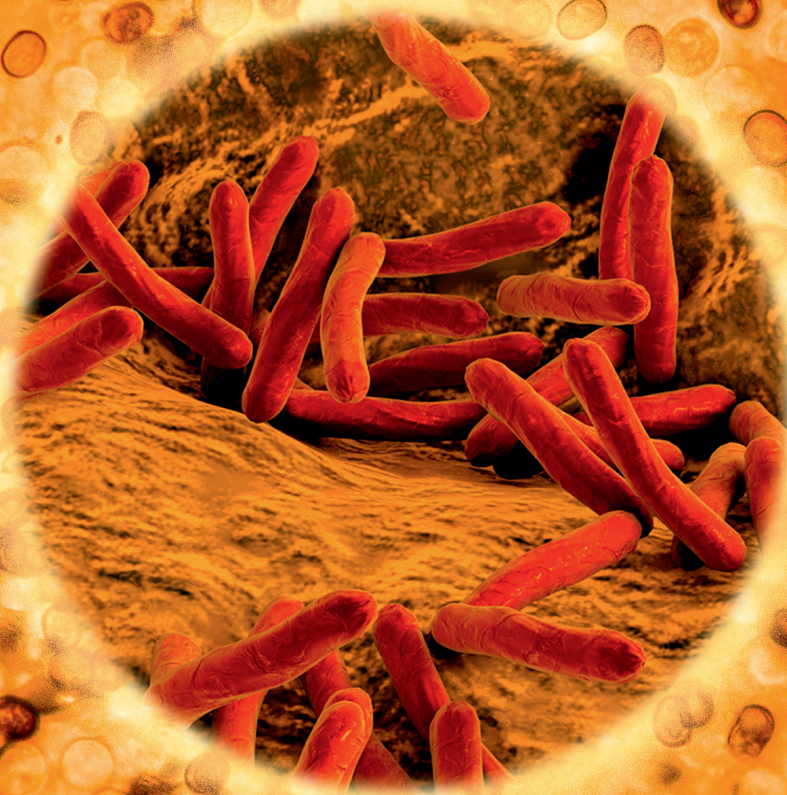
Autori: izv. prof. dr. sc. Ana Budimir, doc. dr. sc. Zrinka Bošnjak; Klinički zavod za kliničku i molekularnu mikrobiologiju – Referentni centar za bolničke infekcije MZRH- Kbc Zagreb

* *Clostridium Difficile* Infection. West Virginia Department of Health and Human resources [www.dhhr.wv.gov]. Datum pristupa 25. siječnja 2017. [http://www.dhhr.wv.gov/bph/Pages/Search.aspx?q=clostridium%20difficile]

siječanj, 2017. HR/PLST/17/0001

Informacije za bolesnike, članove njihovih obitelji i negovatelje

CLOSTRIDIUM DIFFICILE

Saznali ste da imate *C. diff.*

Ovim letkom želimo vam pomoći shvatiti o čemu se radi i odgovoriti na najčešća pitanja

Što je *Clostridium difficile*?

Clostridium difficile (*C. diff.*) bakterija je koja se ponekad nalazi u našim crijevima i ne mora izazvati nikakve simptome. Postotak ljudi kod kojih se u crijevima može naći *C. diff.* kao potpuno bezazlena bakterija iznosi oko 3%.

Neke bakterije naseljavaju naša crijeva i imaju važnu ulogu u održavanju zdravlja, probavi hrane, proizvodnji vitamina i slično. *C. diff.* nema posebnu ulogu kao dio normalne mikrobiote crijeva.

Ako može biti sastavni dio bakterija u crijevu, zašto izaziva probleme / infekciju / proljev?

C. diff. može postati „opasan“ ako se u crijevima nekontrolirano namnoži i nastani u velikom broju.

Kod zdrave osobe milijuni „dobrih“, korisnih bakterija drže *C. diff.* pod kontrolom.

Prilikom uzimanja antibiotika ili nakon takve terapije broj „dobrih“ bakterija smanjuje se, što omogućuje brzo razmnožavanje *C. diff.* do velikog broja.

S obzirom na to da *C. diff.* može lučiti toksine (otrove) koji mogu izazvati upalnu reakciju (kolitis), uslijed prisutnosti velikog broja *C. diff.* može doći do razvoja proljeva, koji ponekad može biti vrlo težak.

Simptomi infekcije mogu se očitovati kao grčevi u trbuhu, blagi proljev, učestale vodenaste stolice, vrlo rijetko s primjesama krvi, ali i sustavne bolesti. Neki bolesnici mogu razviti tešku infekciju - pseudomembranozni kolitis.

Tko se nalazi u rizičnoj skupini u kojoj se *C. diff.* infekcije najčešće javljaju?

- Osobe starije od 65 godina
- Bolesnici koji su imali operacije crijeva
- Bolesnici s oslabljenim imunološkim sustavom
- Bolesnici koji primaju antibiotike

Kako se *C. diff.* dijagnosticira?

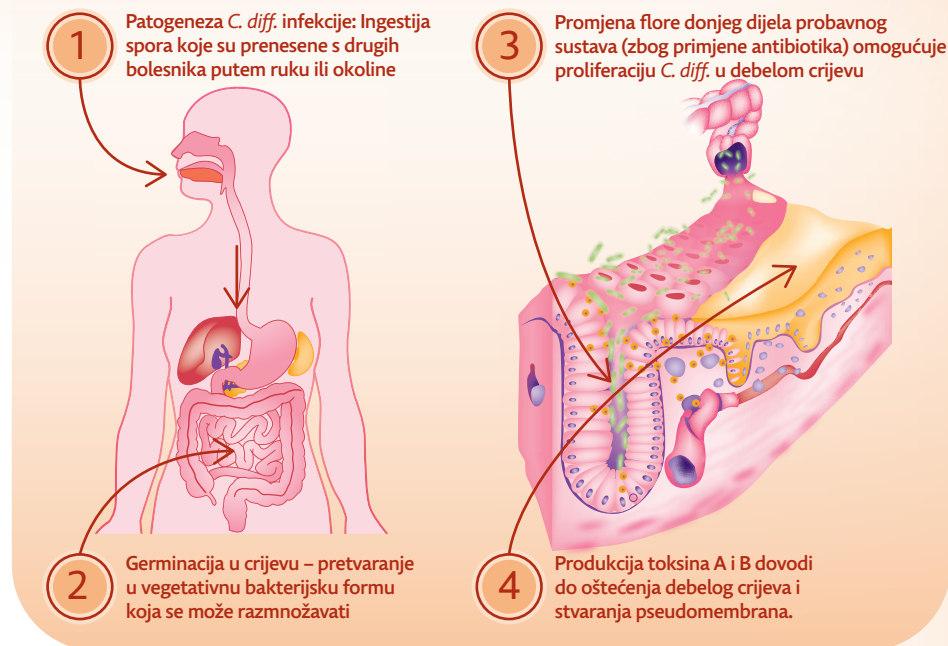
Vaš liječnik i liječničko osoblje zbog proljeva će posumnjati na *C. diff.* i poslati stolicu na analizu u kojoj će se, među ostalim uzročnicima, tražiti dokaz prisutnosti *C. diff.*

U stolici će se različitim testovima pokušati dokazati prisutnost toksina koje luči bakterija *C. diff.* Test je najčešće gotov isti ili sljedeći dan.

Ako rezultat analize pokaže da je u vašoj stolici prisutan toksin *C. diff.*, nalaz će se javiti liječniku i on će vam propisati odgovarajuću terapiju i dodatne mjere za liječenje infekcije, ovisno o jačini simptoma. U terapiji se koriste antibiotici vankomicin, metronidazol, ili fidaksonicin, uz ukidanje svih nepotrebnih antibiotika koje ste možda do tada uzimali odnosno primali. Nema potrebe za ponavljanjem testa nakon jednog pozitivnog rezultata.

Osim lijekova biti će potrebna i izolacija u jednokrevetnoj sobi ako je moguće te poseban režim čišćenja, higijene ruku i odijevanje zaštitne odjeće za vas, osoblje koje vas neguje i posjetitelje.

Patogeneza *C. diff.* infekcije*

Kako izgleda liječenje i koliko dugo traje?

Liječenje obično traje 10 - 14 dana. Ukoliko simptomi ne jenjavaju nakon nekoliko dana, može se primijeniti antibiotik različit od početne terapije.

Vrlo je važno popiti antibiotike do kraja, kako vam liječnik propiše, iako će se simptomi najvjerojatnije ranije povući, a vi ćete se osjećati znatno bolje i možda ćete biti otpušteni kući.

Može li se bakterija širiti iz mojih crijeva?

Moguće je da *C. diff.* dospjeje na ruke ili opremu i da se zadrži u okolini nekoliko tjedana. Putem ruku može dospjeti u usta odnosno probavni sustav drugog bolesnika i izazvati iste simptome kao i kod vas, osobito ako drugi bolesnik prima neki antibiotik.

Naime, bakterija se u crijevima nalazi u štapičastom obliku, ali kada dospjeje izvan crijeva pretvara se u vrlo izdržljivi oblik - sporu. Spora se teško „ubija“ dezinficijensima, na nju alkohol ne djeluje, tako da se u slučaju pojave *C. diff.* kod nekog bolesnika u higijeni okoline moraju koristiti posebni dezinficijensi koji sadrže aktivni kisik ili klor, pri čemu je važno da na njima piše da djeluju na spore.

Kako možemo spriječiti širenje *C. diff.* bakterije u okolinu, na ruke?

Ako imate proljev, najvjerojatnije ćete biti smješteni u izolaciju u jednokrevetnu sobu kako bi se širenje bakterije spriječilo.

Važno je da dok imate proljev koristite nužnik koji se nalazi pokraj vaše sobe i koji je namijenjen samo vama te da pritom zatvorite vrata. U slučaju pitanja ili nedoumica, obratite se osoblju koje brine o vama.